

ကန့်သတ်

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ
ငွေကြေးခဝါချမှုတိုက်ဖျက်ရေးဗဟိုအဖွဲ့

ကုမ္ပဏီအဖွဲ့အစည်းများ(Legal Persons)နှင့်စပ်လျဉ်းသည့်ငွေကြေးခဝါချမှုဆိုင်ရာဆုံးရှုံးနိုင်ခြေအန္တရာယ်
အကဲဖြတ်ရေးကော်မတီ

ကုမ္ပဏီအဖွဲ့အစည်းများ(Legal Persons)နှင့်စပ်လျဉ်းသည့်ငွေကြေးခဝါချမှုဆိုင်ရာဆုံးရှုံးနိုင်ခြေအန္တရာယ်
အကဲဖြတ်ရေးလက်စွဲ

နိဒါန်း

၁။ ငွေကြေးခဝါချမှုတိုက်ဖျက်ရေးဗဟိုအဖွဲ့သည် ၂၀၁၄ ခုနှစ်၊ ငွေကြေးခဝါချမှုတိုက်ဖျက်ရေး ဥပဒေ အခန်း(၄)၊ ပုဒ်မ ၇၊ ပုဒ်မခွဲ (ဂ)အရ ငွေကြေးခဝါချမှုနှင့်အကြမ်းဖက်မှုကို ငွေကြေးထောက်ပံ့မှု (Money Laundering and Financing of Terrorism - ML/TF)နယ်ပယ်နှစ်ရပ်လုံးတွင် ရှိနေနိုင်သည့် ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေအန္တရာယ်ကို အကဲဖြတ်ခြင်းဆောင်ရွက်ရန်အတွက် ငွေကြေးခဝါချမှုနှင့် အကြမ်းဖက် မှုကို ငွေကြေးထောက်ပံ့မှုဆိုင်ရာ အမျိုးသားအဆင့်အန္တရာယ်အကဲဖြတ်ရေးကော်မတီကို ၂၀၁၅ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၃၀ ရက်နေ့တွင် ဖွဲ့စည်းတာဝန်ပေးအပ်ခဲ့ပါသည်။

၂။ အမျိုးသားအဆင့်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေအန္တရာယ်အကဲဖြတ်ခြင်းကို အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာငွေကြေး ရန်ပုံငွေအဖွဲ့(International Monetary Fund - IMF)၏ နည်းပညာအကူအညီဖြင့် ၂၀၁၅ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလမှ စတင် ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီး ငွေကြေးခဝါချမှုနှင့် အကြမ်းဖက်မှုကို ငွေကြေးထောက်ပံ့မှု ဆိုင်ရာ အမျိုးသားအဆင့် ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေအန္တရာယ်အကဲဖြတ်ချက်အစီရင်ခံစာကို ပြည်ထောင်စု အစိုးရအဖွဲ့၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် ၁၂-၇-၂၀၁၈ ရက်နေ့တွင် ထုတ်ပြန်ခဲ့ပါသည်။

၃။ အမျိုးသားအဆင့် ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေအန္တရာယ်အကဲဖြတ်ချက်အရ ကုမ္ပဏီများနှင့် ပတ်သက်၍ ငွေကြေးခဝါချမှုအသားတင်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေအန္တရာယ်အဆင့် (ML Net Risk) အမြင့်ဆုံး ရှိသောလုပ်ငန်း အဖြစ် အကဲဖြတ်ရရှိသည့်အတွက် ငွေကြေးခဝါချမှုနှင့် အကြမ်းဖက်မှုကိုငွေကြေးထောက်ပံ့မှု တိုက်ဖျက်ရေးဆိုင်ရာ အမျိုးသားအဆင့်မဟာဗျူဟာအကောင်အထည်ဖော်မည့် လုပ်ငန်းစီမံချက်၏ အစီအစဉ် ၃.၄.၁ တွင် “ကဏ္ဍအလိုက် ငွေကြေးခဝါချမှုနှင့် အကြမ်းဖက်မှုကိုငွေကြေးထောက်ပံ့မှု ဆိုင်ရာ ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေအန္တရာယ်အကဲဖြတ်ရေးလုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ခြင်း” ဟူ၍ ထည့်သွင်းပြဋ္ဌာန်းခဲ့ပါသည်။

ရည်ရွယ်ချက်

၄။ ဤကုမ္ပဏီအဖွဲ့အစည်းများနှင့်စပ်လျဉ်းသည့် ငွေကြေးခဝါချမှုဆိုင်ရာဆုံးရှုံးနိုင်ခြေ အန္တရာယ် အကဲဖြတ်ရေးလက်စွဲသည် ကုမ္ပဏီအဖွဲ့အစည်းများကဏ္ဍတွင် ရှိနေနိုင်သည့် ငွေကြေးခဝါချမှု ဆိုင်ရာ ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေအန္တရာယ်အဆင့်ကို အနီးစပ်ဆုံးခန့်မှန်းဖော်ထုတ်နိုင်ရေးအတွက် စနစ်တကျ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်နိုင်စေရန် ရည်ရွယ်ပါသည်။

ကန့်သတ်

ကုမ္ပဏီအဖွဲ့အစည်းများကဏ္ဍနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အသုံးပြုမည့် ငွေကြေးခဝါချမှုဆိုင်ရာ ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေ အန္တရာယ်အကဲဖြတ်မှုနည်းလမ်း

၅။ ငွေကြေးခဝါချမှုဆိုင်ရာ ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေအန္တရာယ်အကဲဖြတ်ရေးဆောင်ရွက်ရာ၌ နိုင်ငံများ စုပေါင်းအကဲဖြတ်ခြင်း(Supranational)၊ နိုင်ငံတော်အဆင့်အကဲဖြတ်ခြင်း(National)နှင့် ကဏ္ဍ အလိုက်အကဲဖြတ်ခြင်း(Sub-national) စသည်ဖြင့် အမျိုးအစား(၃)မျိုးရှိရာ မြန်မာနိုင်ငံတွင် နိုင်ငံတော် အဆင့်အကဲဖြတ်ခြင်း (National)ကို အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာငွေကြေးရန်ပုံငွေအဖွဲ့(IMF)၏ နည်းပညာ အကူအညီဖြင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီးဖြစ်ပါသည်။

၆။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာငွေကြေးရန်ပုံငွေအဖွဲ့(IMF)၏ ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေအန္တရာယ်အကဲဖြတ်ရေး နည်းပုံစံ(Methodology)ကို အသုံးပြု၍ ကဏ္ဍအလိုက်အကဲဖြတ်ခြင်း(Sub-national) ဖြစ်သည့် ကုမ္ပဏီအဖွဲ့အစည်းများနှင့်စပ်လျဉ်းသည့် ငွေကြေးခဝါချမှုဆိုင်ရာ ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေအန္တရာယ်အကဲ ဖြတ်ရေးလုပ်ငန်းကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်ပါသည်။

၇။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာငွေကြေးရန်ပုံငွေအဖွဲ့(IMF)၏ ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေအန္တရာယ်အကဲဖြတ်ရေး နည်းပုံစံ(Methodology)သည် အောက်ပါ **ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေအန္တရာယ်ဖြစ်ရပ်(Risk Events) (၃)ခု** အပေါ် အခြေခံထားခြင်းဖြစ်ပါသည် -

- (က) **ခြိမ်းခြောက်မှုဆိုင်ရာဆုံးရှုံးနိုင်ခြေအန္တရာယ်ဖြစ်ရပ် (Threat Risk Event)။**
 ၎င်းမှာ ငွေကြေးခဝါချသူများသည် ပြစ်မှုကျူးလွန်ရာမှရရှိသည့် ငွေကြေးနှင့် ပစ္စည်း များကို စုဆောင်းထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။
- (ခ) **အားနည်းချက်ဆိုင်ရာဆုံးရှုံးနိုင်ခြေအန္တရာယ်ဖြစ်ရပ် (Vulnerability Risk Event)။**
 ၎င်းမှာ ငွေကြေးခဝါချသူများသည် ခဝါချရန်အတွက် အသုံးချနိုင်မည့် ထုတ်ကုန်၊ ဝန်ဆောင်မှုများ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုပစ္စည်းများနှင့် အခြားအခြေအနေများကို သိရှိနေခြင်း ဖြစ်ပါသည်။
- (ဂ) **အားနည်းချက်ဆိုင်ရာဆုံးရှုံးနိုင်ခြေအန္တရာယ်ဖြစ်ရပ် (Vulnerability Risk Event)။**
 ၎င်းမှာ ငွေကြေးခဝါချသူများသည် ဖမ်းဆီးခံရမှုမရှိခြင်း၊ ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခံရမှု မရှိခြင်းနှင့် ပိုင်ဆိုင်မှုပစ္စည်းများ သိမ်းဆည်းခံရမှုမရှိသည့်အခြေအနေ ဖြစ်ပါသည်။

၈။ ထို့ကြောင့် ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေအန္တရာယ်အကဲဖြတ်မှုပုံစံတွင် အောက်ပါအတိုင်း ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေ အန္တရာယ်ဖြစ်ရပ် (Risk Events) (၃)ခုဖြင့် အခြေခံ၍ အကဲဖြတ်ဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်ပါသည် -

- (က) **ငွေကြေးခဝါချမှုပြုလုပ်ရန်ကြိုးပမ်းခြင်း(ML is attempted)။** အောက်ပါ အခြေ အနေများကြောင့်ဖြစ်ပေါ်လာပါသည် -
 - (၁) ခဝါချရန်အတွက် အသုံးပြုမည့် ပြစ်မှုကျူးလွန်ရာမှရရှိသည့် ငွေကြေးနှင့် ပစ္စည်း(POCs)များ တည်ရှိနေခြင်း၊

ကန့်သတ်

၃

- (၂) ငွေကြေး ခဝါချသူများ ခဝါချရာတွင် အသုံးချနိုင်မည့် ထုတ်ကုန်၊ ဝန်ဆောင်မှုများ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုပစ္စည်းများနှင့် အခြားအခြေအနေများရှိနေခြင်း၊
- (ခ) **ငွေကြေးခဝါချသူများကို ဖမ်းဆီးရမိမှုမရှိခြင်း (Not Caught)**။ အောက်ပါ အခြေအနေများကြောင့်ဖြစ်ပါသည် -
 - (၁) ငွေကြေးခဝါချမှုကြိုးပမ်းအားထုတ်ရာတွင် အာဏာပိုင်များမှ သိရှိမှုမရှိခြင်း၊
 - (၂) သိရှိသော်လည်း အာဏာပိုင်များမှ စုံစမ်းစစ်ဆေးနိုင်မှုမရှိခြင်း၊
 - (၃) စုံစမ်းစစ်ဆေးနိုင်သော်လည်း တရားစွဲတင်နိုင်မှုမရှိခြင်း၊
 - (၄) တရားစွဲတင်နိုင်သော်လည်း တရားစီရင်နိုင်မှုမရှိခြင်း၊
- (ဂ) **ငွေကြေးခဝါချသူများကို ထိရောက်သောပြစ်ဒဏ်မချမှတ်နိုင်ခြင်း(Not Sanctioned adequately)**။ အောက်ပါ အခြေအနေများကြောင့် ဖြစ်ပါသည် -
 - (၁) တရားစီရင်နိုင်သော်လည်း ထိရောက်သောပြစ်ဒဏ်မချမှတ်နိုင်ခြင်း၊
 - (၂) ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်နိုင်သော်လည်း ၎င်းတို့၏ ပိုင်ဆိုင်မှုပစ္စည်းများကို မသိမ်းဆည်းနိုင်ခြင်း။

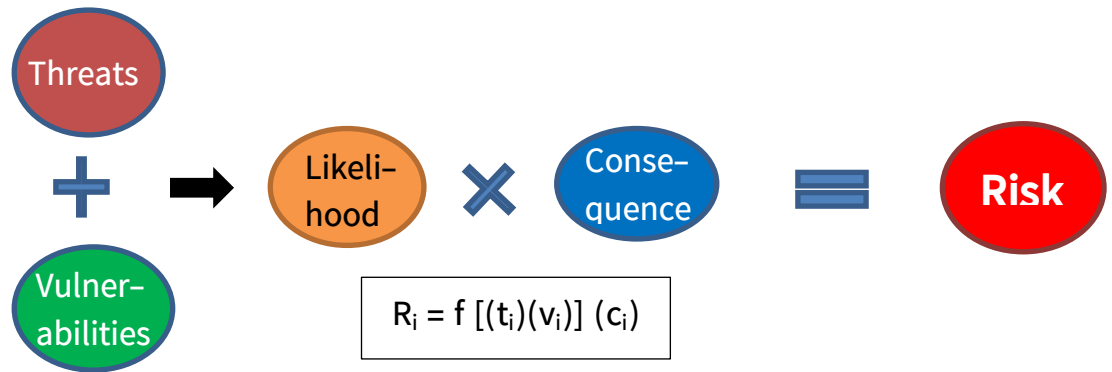
၉။ အထက်ပါ ငွေကြေးခဝါချမှုကို ဖြစ်စေသည့် ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေအန္တရာယ်ဖြစ်ရပ်(Risk Events) များကို အောက်ပါအတိုင်း အမျိုးအစားအလိုက် ဇယားဖြင့် ထပ်မံခွဲခြားဖော်ပြထားပါသည်။

High Level Risk Event Likelihood	Contributing Risk Event Likelihood
ငွေကြေးခဝါချမှုပြုလုပ်ရန် ကြိုးပမ်းအားထုတ်နိုင်မှု (ML is attempted)	ခဝါချရန်အတွက် အသုံးပြုမည့် ပြစ်မှုကျူးလွန်ရာမှရရှိသည့် ငွေကြေးနှင့် ပစ္စည်း(POCs)များ တည်ရှိနေခြင်း။
	ငွေကြေးခဝါချသူများ ခဝါချရာတွင်အသုံးချနိုင်မည့် ထုတ်ကုန်၊ ဝန်ဆောင်မှုများ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုပစ္စည်းများနှင့် အခြားအခြေအနေများရှိနေခြင်း။
ငွေကြေးခဝါချသူများကို ဖမ်းဆီးရမိမှုမရှိခြင်း (Not Caught)	ငွေကြေးခဝါချမှုကြိုးပမ်းအားထုတ်ရာတွင် အာဏာပိုင်များမှ သိရှိမှုမရှိခြင်း၊
	သိရှိသော်လည်း အာဏာပိုင်များမှ စုံစမ်းစစ်ဆေးနိုင်မှုမရှိခြင်း၊
	စုံစမ်းစစ်ဆေးနိုင်သော်လည်း တရားစွဲတင်နိုင်မှုမရှိခြင်း၊
	တရားစွဲတင်နိုင်သော်လည်း တရားစီရင်နိုင်မှုမရှိခြင်း၊
ငွေကြေးခဝါချသူ များကို ထိရောက်သော ပြစ်ဒဏ် မချမှတ်နိုင်ခြင်း (Not Sanctioned adequately)	တရားစီရင်နိုင်သော်လည်း ထိရောက်သောပြစ်ဒဏ်မချမှတ်နိုင်ခြင်း၊
	ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်နိုင်သော်လည်း ၎င်းတို့၏ ပိုင်ဆိုင်မှုပစ္စည်းများကို ထိရောက်စွာ မသိမ်းဆည်းနိုင်ခြင်း။

၁၀။ အဆိုပါ ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေအန္တရာယ်ဖြစ်ရပ်(Risk Events)များကို အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ငွေကြေး ရန်ပုံငွေအဖွဲ့ (IMF)၏ ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေအန္တရာယ်အကဲဖြတ်မှု ပုံသေနည်း(Risk Formula) အတိုင်း အသုံးပြု၍ အကဲဖြတ်ဖော်ထုတ်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေအန္တရာယ်အကဲဖြတ်မှု ပုံသေနည်း (Risk Formula) အသုံးပြု၍ အန္တရာယ်အဆင့်ဖော်ထုတ်သည့် အကဲဖြတ်မှု မူဘောင်(Risk Assessment Framework)ကို နောက်ဆက်တွဲ(က)ဖြင့် ဖော်ပြထားပါသည်။

ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေအန္တရာယ်ဖော်ထုတ်မှု ပုံသေနည်း (Risk Formula)နှင့် လုပ်ငန်းစဉ်အဆင့်များ

၁၁။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာငွေကြေးရန်ပုံငွေအဖွဲ့ (IMF)၏ ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေအန္တရာယ် အကဲဖြတ်မှု နည်းလမ်းအရ ငွေကြေးခဝါချမှုနယ်ပယ်တွင် ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေအန္တရာယ်(Risk) ဆိုသည်မှာ ခြိမ်းခြောက်မှု (Threat)၊ အားနည်းချက်(Vulnerability)များ၏ ဖြစ်နိုင်ခြေ(Likelihood)နှင့် အကျိုးဆက် (Consequence)များ၏ လုပ်ဆောင်ချက်ပင်ဖြစ်ပါသည်။ သို့ဖြစ်ရာ ငွေကြေးခဝါချမှုဆိုင်ရာဆုံးရှုံး နိုင်ခြေအန္တရာယ်များကိုဖော်ထုတ်ရာတွင် ပထမအဆင့် ခြိမ်းခြောက်မှုများကို အကဲဖြတ်ဖော်ထုတ်ခြင်း၊ ဒုတိယအဆင့် အားနည်းချက်များကို အကဲဖြတ်ဖော်ထုတ်ခြင်း၊ တတိယအဆင့် အကျိုးဆက်များကို အကဲဖြတ်ဖော်ထုတ်ခြင်းများဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။ ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေအန္တရာယ်(Risk)ဖော်ထုတ်မှု ပုံသေနည်းမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည် -

ပုံ(၁) - ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေအန္တရာယ်ဖော်ထုတ်မှုပုံသေနည်း

ပထမအဆင့် - ခြိမ်းခြောက်မှု(Threats)ဖြစ်နိုင်ခြေများကို အကဲဖြတ်ဖော်ထုတ်ခြင်း

၁၂။ ခြိမ်းခြောက်မှု(Threat) ဆိုသည်မှာ မူလ ပင်ကိုယ်သဘောသဘာဝအရပင် တည်ရှိနေသည့် ထိခိုက်နစ်နာမှုကိုဖြစ်စေတတ်သော အရာများကို ဆိုလိုပါသည်။ ငွေကြေးခဝါချမှုနယ်ပယ်တွင် ခြိမ်းခြောက်မှု(Threat)ကို ငွေကြေးခဝါချမှုပြုလုပ်သည့် ငွေကြေးနှင့်ပစ္စည်းများ တစ်နည်းအားဖြင့် ပြစ်မှုကျူးလွန်ရာမှရရှိသည့် ငွေကြေးနှင့်ပစ္စည်း (Proceeds of Crime - POCs)များ တည်ရှိနေခြင်းကို ဆိုလိုပါသည်။ ပြစ်မှုကျူးလွန်ရာမှရရှိသည့် ငွေကြေးနှင့်ပစ္စည်း(POCs)များ တည်ရှိနေခြင်းသည် ငွေကြေးခဝါချမှု ပြုလုပ်ရန်ကြိုးပမ်းမှု (ML attempt)ကို ဖြစ်စေနိုင်ပါသည်။ ခြိမ်းခြောက်မှု(Threats)

များကို ဖော်ထုတ်ရာ၌ ကုမ္ပဏီအဖွဲ့အစည်းများကဏ္ဍအတွင်း ဝင်ရောက်နိုင်သည့်/ တည်ရှိနေနိုင်သည့် POC များ၏ သဘော သဘာဝ(Nature)၊ အမျိုးအစား(Type)နှင့် ပမာဏ(Scale)များကို ဦးစွာ ဖော်ထုတ် အကဲဖြတ်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။

၁၃။ ထိုသို့ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် **ခြိမ်းခြောက်မှုဆိုင်ရာ ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေအန္တရာယ်ဖြစ်ရပ်(Risk Events)** ဖြစ်သည့် **ငွေကြေးခဝါချမှု ပြုလုပ်ရန်ကြိုးပမ်းမှု (ML attempt)**အဆင့်ကို ရရှိမည်ဖြစ်ပါသည်။

၁၄။ ဤအပိုင်းတွင် POCs များနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ကုမ္ပဏီအဖွဲ့အစည်းများ ကဏ္ဍနှင့် စပ်ဆိုင်သည့် မှုခင်းအမျိုးအစားများ၊ ကျူးလွန်မှုနည်းလမ်းများကို အကဲဖြတ်ဖော်ထုတ်ခြင်း၊ POC များ၏ သဘော သဘာဝနှင့် အမျိုးအစားများကို အကဲဖြတ်ဖော်ထုတ်ခြင်းများ ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ရာ **ခြိမ်းခြောက်မှု ဖြစ်နိုင်ခြေများဖော်ထုတ်နိုင်ရန်အတွက် သတင်းအချက်အလက်များ ကောက်ယူစုဆောင်းခြင်း၊ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များကို အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲများပြုလုပ်၍ အကဲဖြတ်ခြင်းများ ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။**

ဒုတိယအဆင့် - အားနည်းချက်များ(Vulnerabilities)ဖြစ်နိုင်ခြေများကို အကဲဖြတ်ဖော်ထုတ်ခြင်း

၁၅။ အားနည်းချက်(Vulnerability) ဆိုသည်မှာ ငွေကြေးခဝါချမှုကျူးလွန်ရန်အတွက် ပြစ်မှု ကျူးလွန်သူများမှ အသုံးပြုလာနိုင်သည့် သို့မဟုတ် အမြတ်ထုတ်အသုံးပြုလာနိုင်သည့် အရာများ၊ အခြေအနေများကို ဆိုလိုခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာ - ကုမ္ပဏီအဖွဲ့အစည်းများနှင့်ပတ်သက်၍ ယင်း ကုမ္ပဏီအဖွဲ့အစည်းများ၏ ထုတ်ကုန်များနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများဖြစ်ပါသည်။

၁၆။ သို့ဖြစ်ရာ ကုမ္ပဏီအဖွဲ့အစည်းများနှင့်ပတ်သက်၍ ငွေကြေးခဝါချမှုဆိုင်ရာ အားနည်းချက် (Vulnerabilities)များ ဖော်ထုတ်ရာတွင် ၎င်းကုမ္ပဏီအဖွဲ့အစည်းများရှိ မူလပင်ကိုယ်သဘာဝအရ တည်ရှိနေသည့် ထုတ်ကုန်များ၊ ဝန်ဆောင်မှုများ၊ ကုန်ပစ္စည်းဖြန့်ဖြူးမှုလမ်းကြောင်းများ၊ ဖွဲ့စည်းမှုများ၊ အဖွဲ့အစည်းများ၊ လုပ်ငန်းလည်ပတ်မှုနည်းစနစ်များ၊ ကုမ္ပဏီအဖွဲ့အစည်းများအတွင်းရှိ ဝန်ထမ်းများ၏ အဂတိလိုက်စားမှုများ၊ စည်းမျဉ်းကြီးကြပ်ထိန်းချုပ်မှုအားနည်းချက်များ စသည်ဖြင့် **အားနည်းချက်ညွှန်းကိန်း(Vulnerability indicators)**များကို ဖော်ထုတ်အကဲဖြတ်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။

၁၇။ ထိုသို့ ညွှန်းကိန်းများကို အကဲဖြတ်ဖော်ထုတ်ခြင်းဖြင့် ကုမ္ပဏီအဖွဲ့အစည်းများအတွင်း တည်ရှိနေနိုင်သည့် ငွေကြေးခဝါချမှုများကို သိရှိဖော်ထုတ်နိုင်မှု၊ စုံစမ်းစစ်ဆေးနိုင်မှု၊ ပြစ်မှု ကျူးလွန်သူကို ဖမ်းဆီးတရားစွဲတင်နိုင်မှု စသည့် **အားနည်းချက်များဆိုင်ရာ ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေ အန္တရာယ်ဖြစ်ရပ်(Risk Events)**အဆင့်များကို ရရှိမည်ဖြစ်ပါသည်။ (စာမျက်နှာ(၃)ရှိဇယားကို ကြည့်ပါ။)

၁၈။ ဤအပိုင်းတွင် **အားနည်းချက်ညွှန်းကိန်း(Vulnerability Indicators)**များဖော်ထုတ်ရာ၌ ကုမ္ပဏီအဖွဲ့အစည်း၏ ဖွဲ့စည်းမှုသတင်းအချက်အလက်နှင့် အကျိုးခံစားခွင့်ရှိသူပိုင်ရှင်ဆိုင်ရာ အချက် အလက်များ၊ တည်နေရာဒေသ၊ အရေအတွက်နှင့် အမျိုးအစားများ၊ ငွေကြေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုနှင့် ထုတ်ကုန်အမျိုးအစားများ၊ မှတ်တမ်းထားရှိမှုနှင့် ငွေကြေးခဝါချမှုဆိုင်ရာ စည်းမျဉ်းကြီးကြပ်မှု

(AML Control)များအလိုက် ခွဲခြားဖော်ထုတ်ရမည်ဖြစ်ရာ သတင်းအချက်အလက်များ ကောက်ယူ စုဆောင်းခြင်း၊ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များကို အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲများပြုလုပ်၍ အကဲဖြတ် ဖော်ထုတ်ခြင်းများ ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။

၁၉။ ခြိမ်းခြောက်မှုဆိုင်ရာ ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေအန္တရာယ်ဖြစ်ရပ် (Threat Risk Events)များနှင့် အားနည်းချက်များဆိုင်ရာ ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေအန္တရာယ်ဖြစ်ရပ် (Vulnerabilities Risk Events) များကို ဖော်ထုတ်ခြင်းဖြင့် ခြိမ်းခြောက်မှု(Threat)နှင့် အားနည်းချက်(Vulnerability)အဆင့်များကို ရရှိမည် ဖြစ်ပြီး ငွေကြေးခဝါချမှုဆိုင်ရာဖြစ်နိုင်ခြေ (Likelihood)အဆင့်ကို ရရှိမည်ဖြစ်ပါသည်။ ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေ အန္တရာယ်အဆင့်ရရှိရန်အတွက် ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေအန္တရာယ်ဖော်ထုတ်မှုပုံသေနည်း(Risk Formula) အရ ဆက်လက်၍ အကျိုးဆက်များ(Consequences)ကို ဖော်ထုတ်အကဲဖြတ်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။

တတိယအဆင့် - အကျိုးဆက်(Consequences)များကို အကဲဖြတ်ဖော်ထုတ်ခြင်း

၂၀။ ငွေကြေးခဝါချမှုနယ်ပယ်တွင် အကျိုးဆက်များမှာ ခြိမ်းခြောက်မှုများနှင့် အားနည်းချက် များ၏ ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေအန္တရာယ်ဖြစ်ရပ်(Risk Events)များ ဖြစ်ပွားမှုကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် အကျိုး ရလဒ်များဖြစ်ပါသည်။

၂၁။ ဤအပိုင်းတွင် ဖော်ထုတ်ရရှိထားသော ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေအန္တရာယ်ဖြစ်ရပ်(Risk Events)များ အဆင့်အလိုက် နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေးနှင့် လူမှုရေး ဆိုင်ရာ အကျိုးဆက်များကို ဖော်ထုတ်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။ အောင်မြင်သော ငွေကြေးခဝါချမှုဖြစ်ရပ်တစ်ခု၏ နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေးနှင့် လူမှုရေး အပေါ် ထိခိုက်မှုအခြေအနေများကို အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲများပြုလုပ်၍ အကဲဖြတ်ဖော်ထုတ်ခြင်းများ ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။

ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေအန္တရာယ်အကဲဖြတ်ရာတွင် အသုံးပြုမည့် စကားရပ်များ၊ ညွှန်းကိန်းများနှင့် အတိုင်း အတာများ

၂၂။ ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေအန္တရာယ်အကဲဖြတ်ရာတွင် ဖြစ်နိုင်ခြေ(Likelihood)အဆင့်၊ အကျိုးဆက် (Consequence)အဆင့်၊ ထိန်းချုပ်မှုအဆင့်၊ ပမာဏနှင့် ရာခိုင်နှုန်းများ စသည့် အန္တရာယ်ညွှန်းကိန်း အဆင့်များကို သတ်မှတ်ဖော်ပြဆောင်ရွက်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာငွေကြေးရန်ပုံငွေ အဖွဲ့(IMF)၏ အကဲဖြတ်မှုအရ အန္တရာယ်အဆင့်များကို သတ်မှတ်ရာတွင် အနိမ့်ဆုံးမှ အမြင့်ဆုံး အထိ အဆင့် (၇)ဆင့်ဖြင့် အောက်ပါအတိုင်း သတ်မှတ်ထားပါသည်-

(က)	အနိမ့်ဆုံး	Very much lower
(ခ)	ပို၍နိမ့်သည်	Much lower
(ဂ)	နိမ့်သည်	Lower
(ဃ)	အလယ်အလတ်	Medium
(င)	မြင့်သည်	Higher
(စ)	ပို၍မြင့်သည်	Much higher
(ဆ)	အမြင့်ဆုံး	Extremely higher

ကန့်သတ်

၇

၂၃။ ဖြစ်နိုင်ခြေ(Likelihood)အဆင့်၊ အကျိုးဆက် (Consequence)အဆင့်၊ ထိန်းချုပ်မှုအဆင့်၊ ပမာဏနှင့် ရာခိုင်နှုန်းများ စသည့် အန္တရာယ်ညွှန်းကိန်း အဆင့်သတ်မှတ်ချက်များကို အောက်ပါ ဇယားအတိုင်း အသုံးပြုမည်ဖြစ်ပါသည် -

ဖြစ်နိုင်ခြေဆိုင်ရာ ဖော်ပြချက်များ Likelihood descriptor	အကျိုးဆက်ဆိုင်ရာ ဖော်ပြချက်များ Consequence descriptor	ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေ အန္တရာယ်ဆိုင်ရာ ဖော်ပြချက်များ Risk descriptor	စည်းမျဉ်းကြီးကြပ် ထိန်းချုပ်မှု ဆိုင်ရာ ဖော်ပြချက်များ Controls descriptor	ပမာဏဆိုင်ရာ ဖော်ပြချက်များ Scale descriptor	ရာခိုင်နှုန်း (သို့)အချိုးအစား ဖော်ပြချက်များ Percentage or proportion descriptor	ဖော်ပြချက် အဆင့်များ Indicator score
အမြင့်ဆုံး Extremely higher	ကြီးမားသည် (သို့) ပြင်းထန်သည် Huge or Severe	အမြင့်ဆုံး Extremely higher	အနည်းဆုံး Abysmal	အလွန်ကြီးမားသည် Very Large	အားလုံး All	7
ပို၍မြင့်သည် Much higher	ပို၍ အရေးကြီးသည် Very Major	ပို၍မြင့်သည် Much higher	အလွန်နည်းသည် Very poor	ကြီးမားသည် Large	အားလုံးနီးပါး Almost all	6
မြင့်သည် Higher	အရေးကြီးသည် Major	မြင့်သည် Higher	နည်းပါးသည် Poor	အလယ်အလတ် Medium	တော်တော်များများ Vast majority	5
အလယ်အလတ် Medium	အသင့်အတင့် Moderate	အလယ်အလတ် Medium	လုံလောက်သည် Adequate	သေးငယ်သည် Small	အများစု Majority	4
နိမ့်သည် Lower	သေးငယ်သည် Minor	နိမ့်သည် Lower	ကောင်းမွန်သည် Very good	ပို၍သေးငယ်သည် Very small	အချို့ Some	3
ပို၍နိမ့်သည် Much lower	ပို၍သေးငယ်သည် Very Minor	ပို၍နိမ့်သည် Much lower	ပို၍ကောင်းသည် Excellent	အလွန်သေးငယ်သည် Extremely small	အနည်းငယ် Few	2
အနိမ့်ဆုံး Very much lower	လျစ်လျူရှုနိုင်သည် Negligible	အနိမ့်ဆုံး Very much lower	အကောင်းဆုံး World Best Practice	Micro အသေးဆုံး	အနည်းဆုံး Almost none	1

ပုံ(၂) - ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေအန္တရာယ်အဆင့်သတ်မှတ်ချက် ညွှန်းကိန်းများ

၂၄။ ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေအန္တရာယ်အကဲဖြတ်ရာတွင် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများဆိုင်ရာ ငွေကြေးအတိုင်း အတာများနှင့်ပတ်သက်၍ အန္တရာယ်ညွှန်းကိန်းအဆင့်သတ်မှတ်ချက်များကို အောက်ပါအတိုင်း အသုံးပြုမည်ဖြစ်ပါသည် -

စီးပွားရေးလုပ် လုပ်ငန်းများဆိုင် ရာအတိုင်း အ တာများ Measurement scale for economic activity ¹ -	ပြည်တွင်း ပြည်ပ တိုင်းတာချက် များ(မြန်မာငွေ) Measurement scale for DPOC, and international POC flows in local currency	ပြည်တွင်း ပြည်ပ တာချက်များ Measurement scale for DPOC, and international POC flows	ပြည်တွင်း ပြည်ပ တိုင်းတာချက် များ(မြန်မာငွေ) Measurement scale for DPOC, and international POC flows in local currency	အကြမ်းဖက်မှုကို ငွေကြေးထောက် ပံ့မှု ငွေကြေး ပမာဏတိုင်း တာချက်များ Measurement scale for FT	အကြမ်းဖက်မှုကို ငွေကြေးထောက် ပံ့မှု ငွေကြေး ပမာဏတိုင်း တာချက်များ Measurement scale for FT in local currency	ရာခိုင်နှုန်းဖြင့် ဖော်ပြချက်များ Scale for percentage of activity	ဖော်ပြ ချက်အ ဆင့်များ Indicator score
> \$1t	> MMK1,200t	> \$100b	> MMK120t	> \$10m	> MMK12b	> 95%	7
> \$100b-\$1t	> MMK120t-MMK1,200t	> \$50b-\$100b	> MMK60t-MMK120t	> \$5m - \$10m	> MMK6b - MMK12b	> 85-95%	6
> \$10b-\$100b	> MMK12t-MMK120t	> \$10b-\$50b	> MMK12t-MMK60t	> \$1m - \$5m	> MMK1.2b - MMK6b	> 70-85%	5
> \$1b-\$10b	> MMK1.2t-MMK12t	> \$1b-\$10b	> MMK1.2t-MMK12t	> \$100,000 - \$1m	> MMK120m - MMK1.2b	> 50-70%	4
> \$100m-\$1b	> MMK120b-MMK1.2t	> \$100m-\$1b	> MMK120b-MMK1.2t	> \$10,000 - \$100,000	> MMK12m-MMK100m	> 25-50%	3
> \$10m-\$100m	> MMK12b-MMK120b	> \$10m-\$100m	> MMK12b-MMK120b	≥ \$1,000-\$10,000	≥ MMK1.2m-MMK12m	≥ 10- 25%	2
0-\$10m	0-MMK12b	0-\$10m	0-MMK12b	0-\$1,000	0-MMK1.2m	< 10%	1

ပုံ(၃) - အတိုင်းအတာဖော်ပြချက်များ (Measurement Scale)

¹ Bands in US dollars for GDP, imports and exports, etc.

၂၅။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာငွေကြေးခဝါချမှုရန်ပုံငွေအဖွဲ့(IMF)၏ ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေအန္တရာယ် အကဲဖြတ်မှု ပုံသေနည်း (Risk Formula) အရ ခြိမ်းခြောက်မှု(Threats)နှင့် အားနည်းချက် (Vulnerability) များ၏ ငွေကြေးခဝါချမှုဖြစ်နိုင်ခြေ(Likelihood)နှင့် အကျိုးဆက်(Consequences)များကြောင့် ရရှိသည့် ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေအန္တရာယ်အဆင့်သတ်မှတ်ဖော်ပြချက်ကို နောက်ဆက်တွဲ(ခ)ဖြင့် ဖော်ပြထားပါသည်။

ကုမ္ပဏီအဖွဲ့အစည်းများနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် ငွေကြေးခဝါချမှုဆိုင်ရာ ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေအန္တရာယ် အကဲ ဖြတ်ရေးလုပ်ငန်း အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ခြင်း

၂၆။ ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေအန္တရာယ် အကဲဖြတ်ရေးလုပ်ငန်း အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရာတွင် အထက်ပါ ခြိမ်းခြောက်မှု(Threat)ဖြစ်နိုင်ခြေများကိုဖော်ထုတ်ခြင်း၊ အားနည်းချက်(Vulnerability) ဖြစ်နိုင်ခြေများကိုဖော်ထုတ်ခြင်း၊ အကျိုးဆက်(Consequence)များကို ဖော်ထုတ်ခြင်း စသည်ဖြင့် လုပ်ငန်းစဉ် အဆင့်အလိုက် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် စီမံချက် သို့မဟုတ် လုပ်ငန်း အစီမံ (Work Plan) ရေးဆွဲဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။

၂၇။ ဤကုမ္ပဏီအဖွဲ့အစည်းများနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် ငွေကြေးခဝါချမှုဆိုင်ရာ ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေ အန္တရာယ်အကဲဖြတ်ရေးလက်စွဲပါ လုပ်ငန်းစဉ်တစ်ခုချင်းအလိုက် သတင်းအချက်အလက်များ ကောက်ယူ စုဆောင်းခြင်းနှင့် အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲများပြုလုပ်၍ အကဲဖြတ်ခြင်းများဆောင်ရွက်ရာတွင် လိုအပ်ပါက နည်းပညာ အကူအညီတောင်းခံ၍ ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။

၂၈။ ကုမ္ပဏီအဖွဲ့အစည်းများနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် ငွေကြေးခဝါချမှုဆိုင်ရာ ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေအန္တရာယ် အကဲဖြတ်ရေးလုပ်ငန်း အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရာတွင် ၂၀၁၆ ခုနှစ်မှ ၂၀၂၀ ခုနှစ် အထိ (၅)နှစ် အတွင်းရှိ စာရင်းအချက်အလက်များကိုအသုံးပြု၍ အကဲဖြတ်ဖော်ထုတ်ခြင်း ဆောင်ရွက် ရမည်ဖြစ်ပါသည်။

နိဂုံး

၂၉။ ငွေကြေးခဝါချမှုဆိုင်ရာ ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေအန္တရာယ်အကဲဖြတ်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်သည် စုဆောင်း ရရှိသော ကိန်းဂဏန်းစာရင်းအချက်အလက်များကို အခြေခံ၍ ပါဝင်အကဲဖြတ်သူများ၏ ဗဟုသုတ ကြွယ်ဝမှု၊ မိမိတို့ သက်ဆိုင်ရာ ဘာသာရပ်များအလိုက် အတွေ့အကြုံနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုများကို ပေါင်းစပ်ကာ အကဲဖြတ်ဆောင်ရွက်မှသာလျှင် ကုမ္ပဏီအဖွဲ့အစည်းများကဏ္ဍတွင် ရှိနေနိုင်သည့် ငွေကြေးခဝါချမှုဆိုင်ရာ ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေအန္တရာယ်အဆင့်ကို အနီးစပ်ဆုံးခန့်မှန်းဖော်ထုတ်နိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။ ငွေကြေးခဝါချမှုဆိုင်ရာ ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေအန္တရာယ်အကဲဖြတ်ရေးလုပ်ငန်း အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ခြင်းသည် အနာဂတ်တွင် ပိုမိုပြည့်စုံကောင်းမွန်သည့် ငွေကြေးခဝါချမှုတိုက်ဖျက်ရေး

ကန့်သတ်

၉

ဆိုင်ရာ ကြိုတင်ကာကွယ်ရေးဆောင်ရွက်ချက်များ ချမှတ်ဆောင်ရွက်နိုင်ရေးအတွက် အစီရင်ခံစာ ပြုစုဆောင်ရွက်ခြင်းပင်ဖြစ်ပါသည်။ ဤအကဲဖြတ်မှုလုပ်ငန်းစဉ်မှ ရရှိလာသော အကဲဖြတ်ချက် အစီရင်ခံစာအရ ကုမ္ပဏီအဖွဲ့အစည်းများကဏ္ဍနှင့်စပ်လျဉ်းသည့် ငွေကြေးခဝါချမှုတိုဖျက်ရေးဆိုင်ရာ ကြိုတင်ကာကွယ်ရေးဆိုင်ရာဆောင်ရွက်ချက်များ၊ အစီအမံများ ချမှတ်ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ပါ သည်။

၃၀။ သို့ဖြစ်ရာ ပြည့်စုံကောင်းမွန်သည့် ကုမ္ပဏီအဖွဲ့အစည်းများနှင့်စပ်လျဉ်းသည့် ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေ အန္တရာယ်အကဲဖြတ်ချက် အစီရင်ခံစာထွက်ပေါ်လာနိုင်ရေး လုပ်ငန်းစဉ်အဆင့်အလိုက် အန္တရာယ် အကဲဖြတ်ခြင်းဆောင်ရွက်ရာတွင် ကော်မတီအဖွဲ့ဝင်များနှင့် သက်ဆိုင်ရာကဏ္ဍအလိုက် သတင်း အချက်အလက်များ ပြည့်စုံမှန်ကန်စွာ ထောက်ပံ့ပေးနိုင်ပြီး ဗဟုသုတပြည့်စုံကြွယ်ဝသူများအား ဖိတ်ကြား၍ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သွားရမည်ဖြစ်ပါသည်။

ဇက္ခဏ

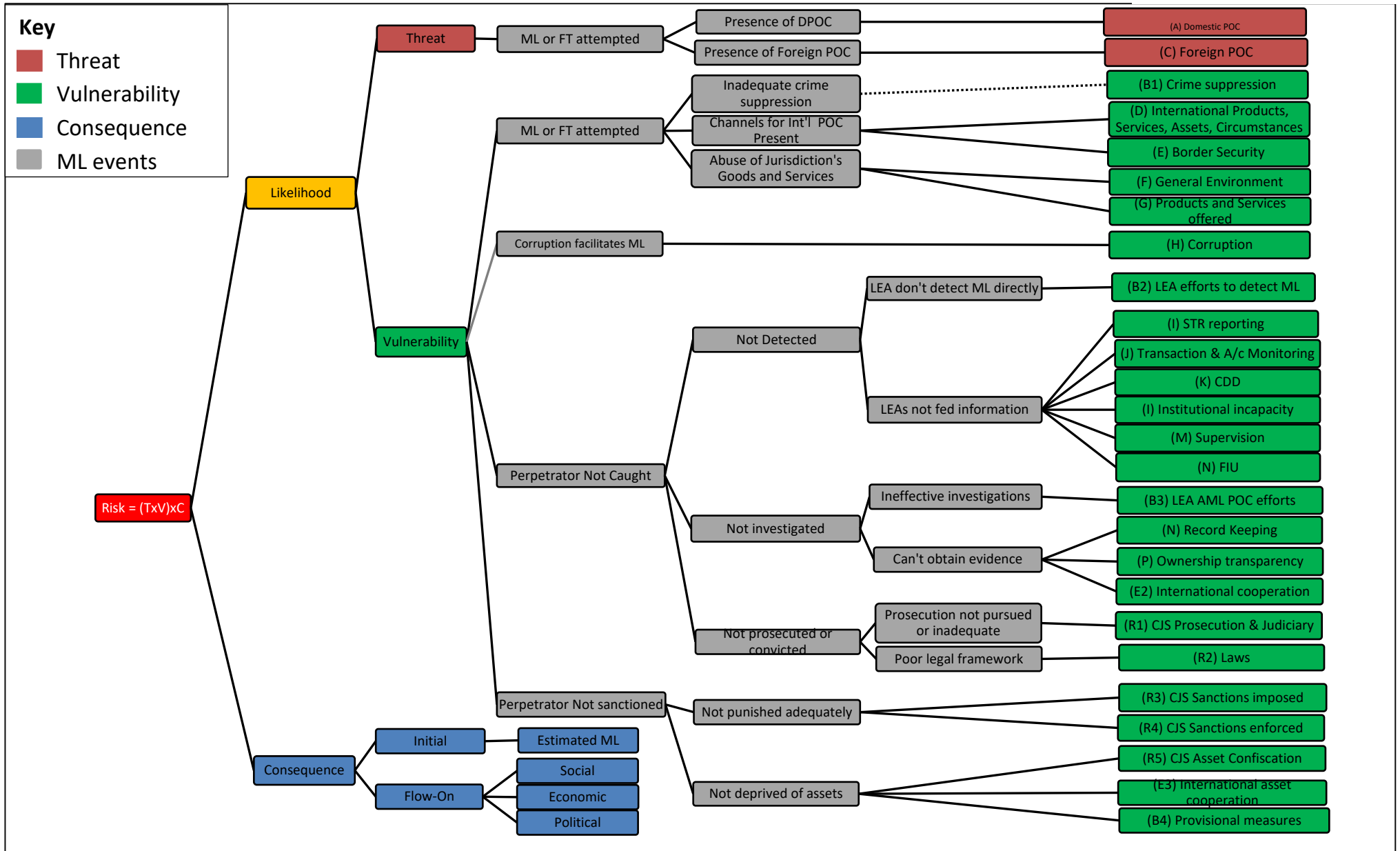
ကုမ္ပဏီအဖွဲ့အစည်းများ(Legal Persons)နှင့်စပ်လျဉ်းသည့်
ငွေကြေးခဝါချမှုဆိုင်ရာဆုံးရှုံးနိုင်ခြေအန္တရာယ်အကဲဖြတ်ရေးကော်မတီ

စာအမှတ်၊ ၄၃၄၅ (2046) / ၁၄-၀၅ / ဦး ၄
ရက် စွဲ၊ ၂၀၂၂ ခုနှစ်၊ ဧပြီ လ 25 ရက်

ဖြန့်ဝေခြင်း

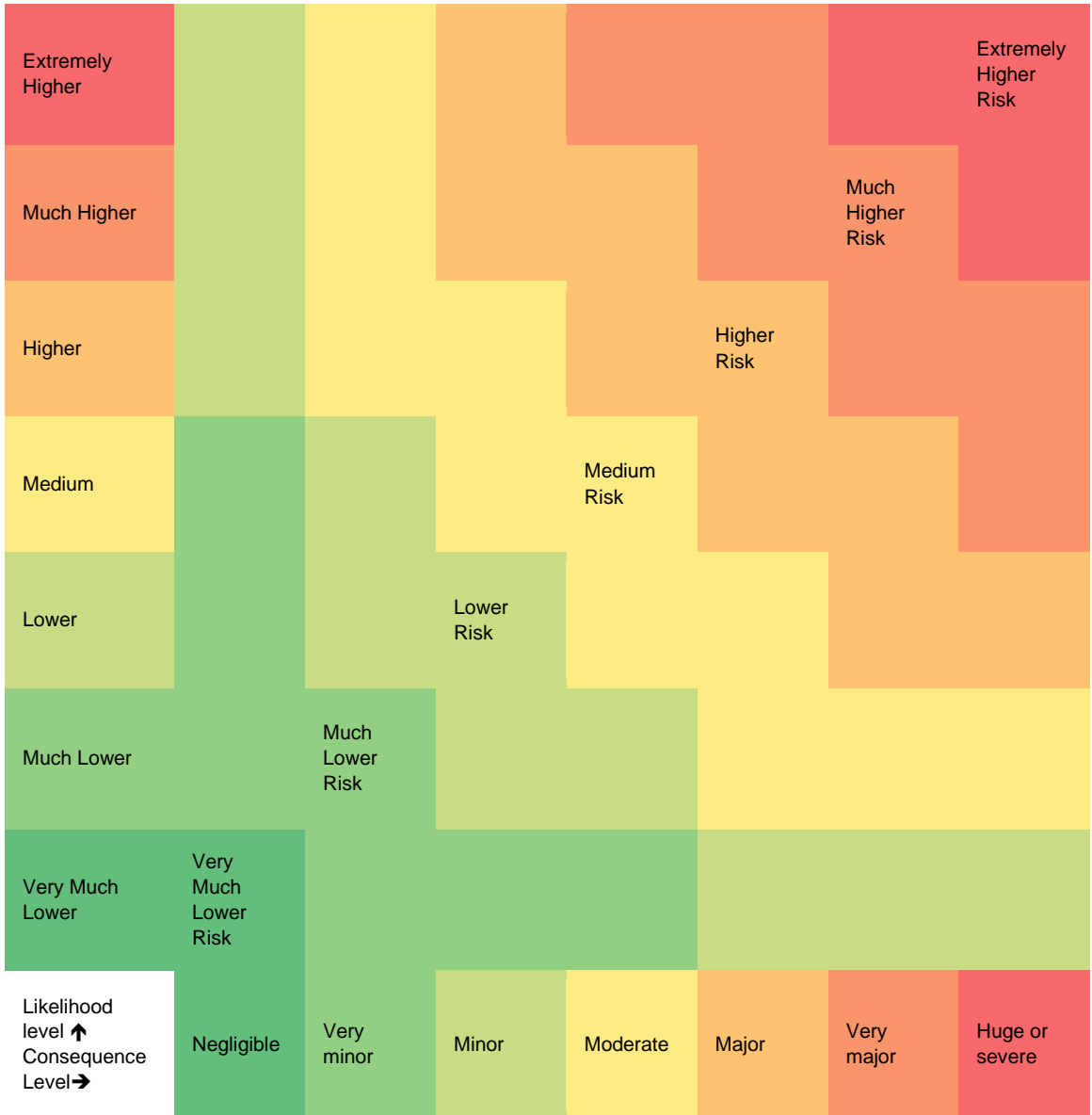
ငွေကြေးဆိုင်ရာစုံစမ်းထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့
ကုမ္ပဏီအဖွဲ့အစည်းများနှင့်စပ်လျဉ်းသည့် ငွေကြေးခဝါချမှုဆိုင်ရာ ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေအန္တရာယ် အကဲ
ဖြတ်ရေးကော်မတီ၊ အဖွဲ့ဝင်များ

မိတ္တူကို
မျော/လက်ခံ

ပုံ(၄)-IMF ၏ ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေအန္တရာယ်အကဲဖြတ်မှု မူဘောင် (IMF Staff's Assessment Framework)

Level of ML or FT Risk Matrix

ပုံ(၅) - ငွေကြေးခဝါချမှုဆိုင်ရာဆုံးရှုံးနိုင်ခြေအန္တရာယ်အဆင့်သတ်မှတ်ချက်

ကန့်သတ်

အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုချက်

အကြောင်းအရာ	ဖွင့်ဆိုချက်
Threat	ခြိမ်းခြောက်မှု
Vulnerability	အားနည်းချက်
Likelihood	ဖြစ်နိုင်ခြေ
Consequence	အကျိုးဆက်
ML Risk	ငွေကြေးခဝါချမှုဆိုင်ရာဆုံးရှုံးနိုင်ခြေအန္တရာယ်
ML Net Risk	ငွေကြေးခဝါချမှုအသားတင်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေအန္တရာယ်အဆင့်
Supranational Risk Assessment	နိုင်ငံများစုပေါင်းအကဲဖြတ်ခြင်း
National Risk Assessment	နိုင်ငံတော်အဆင့်အကဲဖြတ်ခြင်း
Sub-national risk assessment	ကဏ္ဍအလိုက်အကဲဖြတ်ခြင်း
IMF Staff's Assessment Methodology	အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာငွေကြေးရန်ပုံငွေအဖွဲ့၏ အကဲဖြတ်မှု နည်းပုံစံ
Risk Event	ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေအန္တရာယ်ဖြစ်ရပ်
Threat Risk Event	ခြိမ်းခြောက်မှုဆိုင်ရာဆုံးရှုံးနိုင်ခြေအန္တရာယ်ဖြစ်ရပ်
Vulnerability Risk Event	အားနည်းချက်ဆိုင်ရာဆုံးရှုံးနိုင်ခြေအန္တရာယ်ဖြစ်ရပ်
High Level Risk Event Likelihood	ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေအန္တရာယ်ဖြစ်ရပ်မြင့်မားမှု ဖြစ်နိုင်ခြေ
Contributing Risk Event Likelihood	ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေအန္တရာယ်ဖြစ်ရပ် ဖြစ်စေမှုဖြစ်နိုင်ခြေ
Risk Formula	ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေအန္တရာယ်ဖော်ထုတ်မှုပုံသေနည်း
Risk Factor	ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေအန္တရာယ်ဖြစ်စေသည့်အချက်
Risk Indicator	ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေအန္တရာယ်ညွှန်းကိန်း
Vulnerability Indicator	အားနည်းချက်ညွှန်းကိန်း

ကန့်သတ်

မာတိကာ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁။	နိဒါန်း	၁ - ၁
၂။	ရည်ရွယ်ချက်	၁ - ၁
၃။	ကုမ္ပဏီအဖွဲ့အစည်းများကဏ္ဍနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အသုံးပြုမည့် ငွေကြေးခဝါချမှု ဆိုင်ရာ ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေ အန္တရာယ်အကဲဖြတ်မှုနည်းလမ်း	၂ - ၄
၄။	ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေအန္တရာယ်ဖော်ထုတ်မှုပုံသေနည်း(Risk Formula)နှင့် လုပ်ငန်းစဉ် အဆင့်များ	၄ - ၄
၅။	ပထမအဆင့် - ခြိမ်းခြောက်မှု(Threats)ဖြစ်နိုင်ခြေများကို အကဲဖြတ်ဖော် ထုတ်ခြင်း	၄ - ၅
၆။	ဒုတိယအဆင့် - အားနည်းချက်များ(Vulnerabilities)ဖြစ်နိုင်ခြေများကို အကဲဖြတ်ဖော်ထုတ်ခြင်း	၅ - ၆
၇။	တတိယအဆင့် - အကျိုးဆက်(Consequences)များကို အကဲဖြတ်ဖော် ထုတ်ခြင်း	၆ - ၆
၈။	ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေအန္တရာယ်အကဲဖြတ်ရာတွင်အသုံးပြုမည့် စကားရပ်များ၊ ညွှန်းကိန်း များနှင့် အတိုင်း အတာများ	၆ - ၇
၉။	ကုမ္ပဏီအဖွဲ့အစည်းများနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် ငွေကြေးခဝါချမှုဆိုင်ရာ ဆုံးရှုံး နိုင်ခြေအန္တရာယ် အကဲဖြတ်ရေးလုပ်ငန်းအကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ခြင်း	၈ - ၈
၁၀။	နိဂုံး	၈ - ၉
၁၁။	ပုံ(၁) - ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေအန္တရာယ်ဖော်ထုတ်မှုပုံသေနည်း (Risk Formula)	
၁၂။	ပုံ(၂) - ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေအန္တရာယ်အဆင့်သတ်မှတ်ချက် ညွှန်းကိန်းများ	
၁၃။	ပုံ(၃) - အတိုင်းအတာဖော်ပြချက်များ (Measurement Scale)	
၁၁။	ပုံ(၄)-IMF ၏ ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေအန္တရာယ်အကဲဖြတ်မှု မူဘောင် (IMF Staff's Assessment Framework)။ နောက်ဆက်တွဲ(က)	၁၀ - ၁၀
၁၂။	ပုံ(၅) - ငွေကြေးခဝါချမှုဆိုင်ရာဆုံးရှုံးနိုင်ခြေအန္တရာယ်အဆင့်သတ်မှတ်ချက် နောက်ဆက်တွဲ (ခ)	၁၁ - ၁၁

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ
ငွေကြေးခဝါချမှုတိုက်ဖျက်ရေးဗဟိုအဖွဲ့

ကုမ္ပဏီအဖွဲ့အစည်းများ(Legal Persons)နှင့်စပ်လျဉ်းသည့် ငွေကြေးခဝါချမှုဆိုင်ရာဆုံးရှုံးနိုင်ခြေအန္တရာယ်
အကဲဖြတ်ရေးကော်မတီ

ကုမ္ပဏီအဖွဲ့အစည်းများ(Legal Persons)နှင့်စပ်လျဉ်းသည့် ငွေကြေးခဝါချမှုဆိုင်ရာဆုံးရှုံးနိုင်ခြေအန္တရာယ်
အကဲဖြတ်ရေးလက်စွဲ

၂၀၂၂ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၂၅ ရက်